

Expositie van Helmondse laatbloei in Meyhuis

Olav Vorsel geen „nieuwe wilde”

(Door Maarten Beks)

Een uitnodigingskaart voor de huidige tentoonstelling in het Helmondse Meyhuis confronteert het publiek met een Scandinavisch klinkende naam: Olav Vorsel. Menigeen zal zich met mij hebben afgevraagd of die naam hem bekend diende te zijn en of men wellicht op een ergerlijke witte plek in zijn eruditie kan worden betrappt indien men van geen herkenning blijk zou geven.

Wie voor zijn niet-weten uitkwam heeft gelijk gekregen: de naam van Olav Vorsel past niet in het rijtje van nieuwe wilden, wier namen de conversatie der ingewijden beheersen. Anderzijds is het ook geen schande hem wel te kennen, want Vorsel is niet helemaal een Helmondse debutant. Hij heeft nog niet zo lang geleden in Parijs gedebuteerd, Den Haag en Roo-

sendaal hebben het ook aangedurfd, en er is een kleine kans, dat de naam nu vertrouwd is dankzij besprekingen aan het werk van Vorsel gewijd, door Frans Duister en Hennie van der Louw.

Het werk zal iemand, die verwacht had op schilderijen van een jeugdige neo-expressionistische zetting te worden getraakteerd, zeker niet tegen vallen. Tijdens de opening in Parijs was sprake van een nieuw hoofdstuk in de Hollandse Cobra-geschiedenis; wij hebben de neiging hem nog noordelijker voorvaders toe te denken: Munck, Pedersen, Jorn. Maar men blijft wat machteloos in de weer met het traceren van vaderschapsrechten - Raveel, Lucassen, noem maar op - om de grote, riskante bekentenissen op een afstand te houden. Niet te ontkomen valt namelijk aan de vaststelling, dat deze kunstenaar, een laat aan de

startbaan verschenen autodidact, tegen de haast onmogelijke opgaven, die hij zichzelf stelt, is opgewassen, dat hij zich, bij alle expressionistische machtswoorden, die hij in de mond neemt, niet overschreeuwt, en dat hij alle zichtbare invloeden op een heel erudiete, beheerste manier weet te rijmen, zich weet toe te eigenen, zoals alleen aan een professional gegeven is.

De thematische en cyclische opzet van de expositie - de schilderijen markeren etappes in de zwerftocht door Dublin, zoals die is beschreven in „Ulysses” van James Joyce - versterkt de indruk, die men ervan overhoudt en maakt tevens, dat men de wat matiger schilderijen blijft zien in het genadelicht van de betere, die bovendien in ruikbare mate vaak van zeer recente datum - 1982 - zijn.

Oud-Helmonder in 't Meyhuis

Van onze regioredactie

HELMOND - In kunsttaal Meyhuis in Helmond wordt vandaag een expositie geopend van het werk van Olav Vorsel, een oorspronkelijk uit Helmond afkomstige kunstschilder. Op deze tentoonstelling zijn schilderijen, grafische en tekeningen van hem te zien.

Vorsel is een laatbloei, wat zijn schilderkunst betreft. Hij nam pas op zijn 47e jaar voor het eerst een penseel in de hand. Intussen is hij bijna zestig jaar. Hij werd geboren in Helmond, doch woonde er maar drie jaar. Hij leek ooit voorbestemd om monnik te worden, maar uiteindelijk vond hij zijn bestemming bij een uitgeverij. Hij publiceerde ook zelf gedichten.

Op zijn 47e trok hij zich terug en begon te schilderen. Toch heeft het nog tot vorig jaar geduurd, voordat de Buitenwereld iets van zijn werk te zien kreeg. Hij debuteerde in Parijs met een expositie in de galerie ABCD aan de Parijse boulevard Saint-Germain. Daarna volgden tentoonstellingen in Den Haag, Roosendaal en Amsterdam. En nu dan hangt zijn werk in 't Meyhuis.

Kopstoten

De schilderijen van Vorsel (dit pseudoniem haalde hij uit James Joyce's meesterwerk „Ulysses”) zijn geen kalme stillevens of een rustgevend landschap. Het zijn knallende kopstoten in dikke verf aangebracht over het menselijk voel- en denkvermogen. Hij probeert met deze krachtige vorm van schilderen uiting te geven aan een permanent bange vraag: hoe het leven aan te moeten kunnen? Alle titels van zijn werken heeft Vorsel ontleend aan James Joyce, als een soort eerbetoon.

Naar aanleiding van Vorsel's exposities in Amsterdam, Roosendaal en Den Haag werd gezegd dat hij in de ban geraakt is van het expressionisme. „In het proces van schilderen staat de menselijke waarheid in het midden en uit de diepte komt de stem, het gebaar en de kleur en rijzen gestalten naar het oppervlak van herkenning, gestalten die gekneed zijn naar het beeld en gelijkenis van de mens, wiens zieleleven een mysterie is”.

De tentoonstelling in 't Meyhuis wordt vrijdagmiddag om vier uur geopend. Vorsel zal zelf aanwezig zijn bij de opening. Men kan zijn werk tot en met 19 september bekijken.